

ЧИТАЙМО КІПЛІНГА, ДОРΟΣЛІ Й ДІТИ, І ВЧИМОСЯ ПРИРОДУ РОЗУМІТИ

Урок позакласного читання у 4-му класі

Олена КИЇВСЬКА, старший учитель,
вчителька початкових класів, Учбовий комплекс
"Олександрійська гімназія", м. Київ

Важко переоцінити значення творчості Р. Кіплінга для розуміння й пізнання навколишнього світу. У своїх казках крізь призму поведінки тварин він дає відповіді на безліч запитань, що стосуються життя людини. Кілька їх пропонуємо розглянути на матеріалі казки про Білого Котика.

Тема: Лідерами народжуються чи стають? За казкою Р. Кіплінга "Білий Котик".

Мета. Повторити відомості про життя й творчість Р. Кіплінга. Вчити виявляти закономірності в житті тварин і людей. Удосконалювати вміння давати читацьку оцінку на підставі власного досвіду та набутих знань. Розвивати інтелектуально-образне й емоційне сприйняття художнього тексту. Виховувати гуманність, любов до природи, бажання

пізнавати навколишній світ. Формувати інтерес до художньої літератури.

Матеріали та обладнання: портрети Р. Кіплінга, Г. Х. Андерсена та Л. Толстого, ілюстрації до творів цих авторів і цитати з них; мультимедійний комплект, слайди з краєвидами острова Святого Павла, зображенням тюленя й котика, відеофільм про котиків; фото лімершина, порівняльна таблиця, картки з темами для обговорення, збірки творів Р. Кіплінга, мікрофон.

Хід уроку

I. Організаційний момент (1–2 хв)

II. Експрес-опитування (2–3 хв)

На дошці портрети Р. Кіплінга, Г. Х. Андерсена та Л. Толстого, ілюстрації до прочитаних творів цих авторів, цитати з них.

Діти поєднують прізвища письменників з ілюстраціями до їхніх творів та цитатами з них.

III. Перевірка домашнього завдання (3–5 хв)

1. Актуалізація знань учнів про Р. Кіплінга

— На попередніх уроках ми ознайомилися із життям та творчістю письменника й мандрівника Джезефа Редьярда Кіплінга (демонстрація портрета). Які факти його біографії ви пам'ятаєте?

Р. Кіплінг

Учитель пропонує таблицю-підказку, в якій діти заповнюють пропуски.

Орієнтовний зміст таблиці

Народився у ... році.
У ... років виїхав до ...
У 17 років повернувся до ..., де працював ...
Під час подорожей Кіплінг відвідав ..., ..., ...
Справжній тріумф йому принесла ...
У 1907 році отримав ...

2. Розширення уявлень учнів про письменника. Розповідь

Орієнтовний зміст доповнень

Кіплінг написав багато творів про Індію й країни, в яких побував. Письменник сам ілюстрував свої твори. У 42 роки був нагороджений найпрестижнішою міжнародною літературною премією у світі — Нобелівською,

і до сьогодні залишається наймолодшим лауреатом Нобелівської премії з літератури.

IV. Налаштування на сприймання теми уроку (2–3 хв)

— Чи можна за біографією письменника визначити, які теми він буде порушувати у своїх творах?

— Що можна сказати про теми творів Р. Кіплінга?

— Ми вже ознайомилися зі змістом казки “Білий Котик” і сьогодні продовжимо роботу над нею.

V. Робота над темою уроку (25–26 хв)

1. Повідомлення учня

Попередньо підготовлений учень показує на карті місце, де розгортаються події казки: Берингове море, а в ньому — острів Святого Павла, а також слайд із зображенням острова та його краєвидів.

Орієнтовний зміст повідомлення

Острів Святого Павла — один з островів у Беринговому морі. Його було відкрито у 1786 році під час пошуку місць розмноження північних морських котиків.

Раніше острів був безлюдним, а зараз там постійно проживають близько 500 осіб. Інтенсивне заселення відбулося за часів полювання на морських котиків. Нині на острові під захистом перебувають майже 500 000 особин цих тварин.

Учень демонструє фото найменшої пташки Євразії — лімершина, зимового короляка, і запитує, чому саме вона знайомить читачів з історією Котика і як про це говорить сам автор. Діти висловлюють свої думки.

2. Вступна бесіда

Орієнтовний зміст запитань

- Про кого і про що казка “Білий Котик”?
- Що спонукало людей до пошуку нових земель? (*Бажання полювати*).
- Хто ж такі північні морські котики?
- Моржі, тюлені, морські котики — це мешканці Арктики чи Антарктики?
- Чим морські котики відрізняються від тюленів?

3. Повідомлення учня

Попередньо підготовлений учень демонструє слайди із зображенням тюленя й морського котика і розповідає про особливості цих тварин.

Орієнтовний зміст повідомлення

Морські котики — це тюлені, але з певними особливостями.

Ілюстрація до казки Р. Кіплінга “Білий Котик” (худ. В. Денисова)

По-перше, звичайні тюлені не мають вушних раковин, а в морських котиків є ледве помітні вушка, і вони належать до родини вухатих тюленів.

Друга суттєва відмінність котиків — кінцівки, а саме більші, ніж у звичайних тюленів, ласти. І по-третє, у справжніх тюленів дитинчата білі, а в морських котиків — сірі, як батьки.

Тепер ми з вами можемо уявити місце подій та персонажів твору. Але кажуть: краще один раз побачити, ніж сто разів почути. Тож увага на екран.

4. Перегляд відеофільму про морських котиків

Після перегляду учні обмінюються враженнями.

5. Вибіркове читання тексту з елементами бесіди

- Прочитайте про спосіб життя котиків і їхню поведінку.
- Коли автор називає їх такими ж нерозумними і впертими, як люди?
- Прочитайте про дитинство Котика.
- Чи можна сказати, що воно було радісним і безтурботним?
- Зачитайте уривок про те, як Котик почувався у воді.
- Коли він відчув, що вода — його стихія?
- Що в тексті повідомляється про батьків Котика?

Чи лідер Білий Котик, над цим міркує кожен, А після спільну думку озвучувати зможем.

(Надіслала Г. Гачок, ЗОШ І–ІІІ ст. “Берегиня”, м. Львів)

Зустрічайте нові посібники для 2-го класу

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

- ☀ Робочий зошит № 1
- ☀ Робочий зошит № 2
- ☀ Зошит з інформатики
- ☀ Формувальне оцінювання

УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЧИТАННЯ

- ☀ Зошит з розвитку зв'язного мовлення
- ☀ Тренажер із правопису: зошит № 1 і зошит № 2

Замовляйте комплект робочих зошитів
для 2-го класу:

(067) 504 5022,
(050) 761 7259

books@dvsvit.com.ua